

Gastles minister Veerman op Stedelijk Gymnasium Nijmegen

‘Landbouw is zaken doen met de zon’

Natuur, landbouwsubsidies, castratie van biggen en kansen voor Nederlandse boeren. Een greep uit de vragen die leerlingen van klas 5 en 6 van het Stedelijk Gymnasium Nijmegen voorlegden aan LNV-minister Veerman. In het kader van de Nationale Onderwijsweek gaf de bewindsman hen op 4 oktober een gastles.

“Hij weet het prima te verwoorden”, vindt Yasjer. “Ja, ik vind ook dat hij een goed verhaal heeft”, vult Nikky desgevraagd aan. Beide gymnasium-leerlingen doelen daarmee op de inleiding van minister Veerman waarnaar zij en zo’n 60 andere leerlingen van klas 5 en 6 van het Stedelijk Gymnasium zojuist hebben geluisterd. Dat de bewindsman driekwartier later kwam dan gepland, stoorde Yasjer, Nikky en hun medeleerlingen blijkbaar niet. Al bij zijn eerste woorden, kreeg Veerman de volle aandacht. Ook de aansluitende discussie getuigde van oprechte belangstelling.

Kringloop

Wat zou elke leerling moeten weten over landbouw, natuur en voedselkwaliteit? Met die vraag als leidraad gaf minister Veerman in het overvolle leslokaal een uiteenzetting over de relatie landbouw, voedselproductie, energie en waterschaarste. Onder het motto ‘landbouw is zaken doen met de zon’ verduidelijkte Veerman het proces van de omzetting van zonlicht in energie door planten. “Dat is het begin van de kringloop.” De opwarming van de aarde en zoetwaterschaarste zorgen volgens de minister in de nabije toekomst voor belangrijke pro-

blemen in die kringloop. “De energie die we gebruiken wordt steeds schaarser en geeft bovendien problemen door de CO₂-uitstoot. Vergisting van mest is een van de manieren om daar iets aan te doen.” Die grote behoefte aan energie komt volgens de minister steeds meer in concurrentie met onze voedselvoorziening. En beide leggen steeds meer druk op de natuur. “Het grootste probleem is echter de toenemende schaarste aan zoetwater. Het lijkt er af en toe wel op dat wij er teveel van hebben, maar in grote delen van de wereld is er een groot tekort waardoor planten er niet kunnen groeien.”

Stinken

Verschillende leerlingen in het gehoor blijken zich gedegen te hebben voorbereid op de gastles van minister Veerman. Hun vragen zijn kritisch en getuigen van kennis van zaken. Minister Veerman complimenteert ze daarmee. “Sommige Kamerleden kunnen nog veel van jullie leren.” Nikky bijvoorbeeld die voorziet dat door de afschaffing van de landbouwsubsidies in 2013 Afrikaanse landen nog verder in de problemen komen. Veerman: “Je zou zo naar Genève kunnen voor de GTO-onderhande-

lingen.” De minister weet iets van haar zorg overigens weg te halen. “Voor die landen maken we speciale afspraken.” Op de vraag of de minister bij de vaststelling van de streefwaarden voor de Nederlandse natuur niet teveel naar de economische kant kijkt, neemt hij de economen op de korrel. “Dat is een raar volkje. Ik ben er trouwens zelf ook een. Wat ze niet kunnen meten lijkt niet van waarde. Maar bij natuurbeleving gaat het ook om andere zaken en daar kijken we weldegelijk naar.” Ook het castreren van biggen blijkt leerlingen bezig te houden. “Dat gebeurt zonder verdoving. U bent toch ook verantwoordelijk voor dierenwelzijn?” Op die plek verdoven is ook niet alles, reageert de minister terwijl hij de betekenisvol naar beneden kijkt. “Dat verdo-

Minister Veerman: “Sommige Kamerleden kunnen nog veel van jullie leren”

ven is net zo pijnlijk als het castreren zelf.” Geduldig legt Veerman uit waarom castratie van mannelijke biggen nodig is. “Het vlees van niet gecastreerde beren kan verschrikkelijk stinken en is daardoor niet geschikt voor consumptie.” In chemisch castreren – dus een pil voor de biggen – ziet Veerman ook niets. Mogelijk komt ‘zijn’ universiteit in Wageningen met een oplossing. Daar wordt momenteel onderzocht of het ‘stinkend’ vlees op eenvoudige wijze gescheiden kan worden van het goede. “Maar, betoogt de minister, “we zullen het in Europees verband moeten doen, want met een nationale maatregel kunnen we niet concurreren.”

Kracht

“Doen jullie ook wat voor de Neder-

landse boeren? Die hebben het toch steeds moeilijker?” “Ten dele”, antwoordt de minister. Als hij de leerlingen voorreken dat de helft van de boeren ouder is dan 55 jaar en dat dagelijks 10 boeren hun bedrijf beëindigen, wordt het even onrustig in het leslokaal. De leerlingen schrikken van dat getal. “In Nederland en Europa hebben boeren zich aan te passen”, betoogt hij. “Bedrijven worden steeds groter. Of ze verbreden zich. Boeren gaan dan andere dingen erbij doen of nemen er een baan bij.” Ondanks alle problemen voorziet de bewindsman mogelijkheden voor de Nederlandse landbouw: voedselproductie, energievoorziening. De vermindering van het landbouwareaal ten behoeve van natuur – “het gaat overigens om maar 2 à 3 procent per jaar” - levert daarbij vol-

gens minister Veerman geen problemen op maar maakt juist de kracht van de sector duidelijk. “We zijn er heel goed in om op een kleine oppervlakte veel te produceren. Nederland heeft niet de ruimte maar wel de kennis. We zijn de tweede grootste agrarische exporteur van de wereld en moeten ons niet van die plek laten wegduwen.” Na de gastles blijven nog een paar leerlingen rond Veerman hangen die kennelijk nog geen haast heeft. Nikky is er ook bij. Of ze de minister binnenkort mag interviewen voor haar profielwerkstuk. “Ja, probeer maar een afspraak te maken”, zegt Veerman terwijl hij zijn voorlichter aankijkt. “En als dat niet lukt zou ze Annie Schreijer (CDA Kamerlid en boerin red.) kunnen vragen.” □